

HANDBOEK KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEEM 	Revisie	8
	Pagina	1 van 7
Protocol: P2 Wiegendoodpreventie		

Doel:

Het uitsluiten van risico's die wiegendood kunnen veroorzaken. In een geval van (bijna) wiegendoodzorgen voor adequate instructies en adviezen.

Inleiding:

Helaas komt het in Nederland af en toe **incidenteel** voor dat een baby in een kinderdagverblijf overlijdt als gevolg van wiegendood. Aandacht voor preventieve maatregelen kan het risico, dat in het bijzonder voor jonge baby's tussen 3 en 9 maanden, relatief hoger blijkt uit te vallen dan in de thuissituatie, tot het uiterste beperken.

Bij Kivido spannen wij ons in, het risico zo klein mogelijk te maken. Alle personeelsleden krijgen de folder 'Veilig Slapen' van de Stichting Wiegendood als ze bij Kivido worden aangenomen. Stagiaires zijn ook verplicht deze folder te lezen en krijgen een gekopieerd exemplaar voor in hun stagemap. Ouders die deze folder niet ontvangen van het consultatiebureau, verloskundige of kraamzorg kunnen hem bij Kivido BV of via de website www.wiegendood.nl opvragen. De preventie maatregelen en adviezen worden bij Kivido gehanteerd bij kinderen van 0 tot 2 jaar.

Binnen Kivido dienen de hieronder opgenomen praktische preventieve maatregelen bij alle medewerkers bekend te zijn, ook bij de stagiaires en invallers. De unitmanager van het Kinderdagverblijf ziet daar op toe. Op alle babyslaapkamers hangt ter herinnering een samenvatting preventieve maatregelen. (bijlage 1)

Wat kunnen en moeten wij doen om de veiligheid zoveel mogelijk te bevorderen?

1. Leg een baby nooit op de buik te slapen.

- Heb je te maken met een buikslaper, geef dan aan de ouders een kopie van dit protocol mee. (Op te vragen bij de kwaliteitsmedewerker). Ouders kunnen hierin lezen hoe wij omgaan met de preventie wiegendood.
- Een baby op de buik te slapen leggen maakt het risico van wiegendood wel vier tot vijf maal groter dan gemiddeld. Bij een verkouden baby nog iets meer, bij een huilbaby aanzienlijk meer. Leg een baby dus zelf niet één enkele keer op de buik te slapen, bijvoorbeeld omdat het kind alleen dan troostbaar lijkt. Er zijn helaas voorbeelden dat zo'n uitzondering fataal afliep.
- Draait een ouder wordende baby zelf om en om en draait het kind zich regelmatig zelf op de buik, overleg dan met de ouders wat zij willen. Willen ze dat het kind wordt teruggedraaid, voer dit dan uit. Willen zij dat wij het kind op de buik laten liggen, leg dit dan ook vast op formulier 28. Teken en ouders niet, dan altijd terugdraaien.
- Let bij een buikslaper wel extra op de bed veiligheid!
- Om vergissingen te voorkomen wordt aan een bed van een buikslaper een kaart bevestigd met een grote letter B.

De schriftelijke verklaring, **met verwijzing naar de adviezen**, dient om zo nodig te kunnen aantonen dat Kivido BV zorgvuldig te werk is gegaan.

Inbakeren.

De stichting wiegendood raadt het inbakeren in algemene zin af, zeker bij gezonde en goed ontwikkelende baby's. Volgens de stichting is een duidelijk nuttig effect van inbakeren in onderzoek tot nu toe nooit aangetoond en vertraagt het de motorische ontwikkeling. Aangetoond is wel dat het inbakeren bij een beperkt aantal huilbaby's tot de leeftijd van 7 weken kan helpen om prikkels weg te nemen en om rust te geven. Wil je een baby inbakeren, overleg dit dan eerst met de ouders, die hier advies over dienen te vragen bij het consultatiebureau.

Als ouders met het verzoek komen om hun baby op de door hen toegepaste wijze in te baken, dient de verklaring "Afwijkende slaaphouding" formulier 28 samen met de ouders te worden ingevuld. Het advies luidt: nooit op eigen initiatief een baby inbakeren, alleen in overleg met het consultatiebureau (via de ouders) en baby's van 6 maanden en ouder helemaal niet inbakeren. Ook kinderen die zelf gaan draaien, baken wij niet meer in, in een bakerzak. De stichting wiegendood heeft op 9-2-2011 bekend gemaakt dat zij een babyproduct aan de zwarte lijst toegevoegd heeft en waarschuwt opnieuw voor gevaren van het inbakeren van baby's.

Het gaat om het product 'Woombie'. Een inbakerzak van dun, rekbaar katoen. De Stichting Wiegendood vindt dat het product bij een 3 maanden oude baby en ouder al niet meer te gebruiken is. De armen van de baby in de Woombie worden afgesloten en daarom dreigt verstikking als zij zich in het bakerzakje omrollen.

Met opmerkingen [NB1]: Deze wordt inmiddels volgens de richtlijnen verkocht.

Auteur	Paraaf	Goedkeuring	Paraaf	Autorisatie	Paraaf	Datum geldigheidsverklaring
Nathalie Bloem Manager Algemene Zaken		Nathalie Bloem Manager Algemene Zaken Manon de Kievit Manager Operationele Zaken		Stefanie Verrijp Directeur		

HANDBOEK KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEEM 	Revisie	8
	Pagina	2 van 7
Protocol: P2 Wiegendoodpreventie		

Op verkeerde wijze inbakeren kan dus risicovol zijn.

2. Voorkom dat een baby te warm ligt.

- De factor warmtestuwing speelt een waarneembare rol bij baby's die als gevolg van wiegendood overlijden. Door kou overlijdt zelden een baby.
- Zolang de voetjes van een baby prettig aanvoelen, heeft deze het niet te koud. Een baby die transpireert heeft het al gevaarlijk warm!
- Zorg dat het niet te warm is of kan worden in de slaapkamers. De aanbevolen slaapkamertemperatuur is 15 tot 18 graden.
- Leg een baby te slapen in een ~~babytrappeltzak~~ **slaapzak** of onder een lakentje met een dekentje die goed kunnen worden ingestopt. Gebruik nooit een dekbedje. Ook geen los liggende dekbedhoes met een dekbedje erin!
Er mag wel een deken in een dekbedhoes gebruikt worden, maar dan moet de deken even groot zijn als de hoes. De dekbedhoes moet groot genoeg zijn, zodat deze aan de onder – en zijkanten minimaal 10 cm onder het matras ingestopt kan worden. Zorg dat de hoes goed sluit. Vouw geen dekentje dubbel in een dekbedhoes.

3. Zorg voor veiligheid in het bed

- Te zachte matrassen is in veel onderzoeken een duidelijk verhoogd risico.
- Gebruik nooit een kussen, hoofd- en zijwandbeschermers, zeiltjes, tuigjes, koorden of voorwerpen van zacht plastic in het bedje.
- Maak het babybedje kort op: dat wil zeggen zo dat de voetjes vrijwel tegen het voeteneinde liggen. Dit is bedoeld om te voorkomen dat het kind onder het beddengoed schuift. Vermijd ook het opvullen van ruimte aan het voeteneinde met dubbelgeslagen dekens en/of een kussen.
- Laat de slaapkamers en beddengoed regelmatig luchten.
- In principe één knuffel mee in bed (let op dat hier geen losse onderdelen, koortjes knoopjes e.d. op zitten wat een gevaar kan opleveren).

4. Voorkom gezondheidsschade door (mee) roken.

- Niet alleen voor wiegendood is roken een risicofactor. Het roken kan een baby veel schade doen, met blijvende gevolgen. Mede daarom mag nergens binnen onze gebouwen worden gerookt.

5. Houd voldoende toezicht

- Kijk telkens als je een kindje naar bed brengt even in de andere bedjes.
- Houd nieuwkomers/jonge baby's zoveel mogelijk extra in het oog.
- **Ga minimaal eens per half uur** ter controle langs alle kinderen. **Verkouden kinderen (verstopte neuzen) vormen een extra risico.**
- Maak eventueel gebruik van videoapparatuur of babyfoon, zeker als er buiten wordt gespeeld of wanneer een pedagogisch medewerker even elders moet zijn.

Met opmerkingen [NB2]: Dit was 45 minuten

De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het toepassen van deze regels. Zij worden geacht eventuele problemen in de praktijk te signaleren. Van belangrijke gebeurtenissen – ongelukken of bijna – ongelukken – moeten zij hun leidinggevende z.s.m. op de hoogte stellen en het daarvoor bestemde formulier invullen (formulier 44 registratieformulier ongevallen en incidenten).

Als er ondanks alle voorzorgen onverhoopt toch een baby ogenschijnlijk levenloos wordt aangetroffen, wordt direct alarm geslagen (112 bellen) en reanimatie(*) toegepast. De andere pedagogisch medewerkers worden te hulp geroepen, maar de andere kinderen worden niet zonder toezicht gelaten. De directie wordt gewaarschuwd en zij neemt contact op met de ouders en met medische instanties.

De directie van onze organisatie is zich ervan bewust dat nazorg voor betrokken pedagogisch medewerker, de collega's en de ouders belangrijk is.

(*) Het is van belang om actief te handelen, omdat er sprake kan zijn van een zogeheten ALTE (apparent life

Auteur	Paraaf	Goedkeuring	Paraaf	Autorisatie	Paraaf	Datum geldigheidsverklaring
Nathalie Bloem Manager Algemene Zaken		Nathalie Bloem Manager Algemene Zaken Manon de Kievit Manager Operationele Zaken		Stefanie Verrijp Directeur		

HANDBOEK KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEEM 	Revisie 8
	Pagina 3 van 7
Protocol: P2 Wiegendoodpreventie	

threatening event = ogenschijnlijk levensbedreigende gebeurtenis), die ten goede kan worden gekeerd.
De volgende bijlagen maken deel uit van dit protocol:

- Bijlage 1:   Samenvatting preventieve maatregelen
- Bijlage 2:   Verklaring : Afwijkende slaaphoudingen Formulier 28
- Bijlage 3:   B-Buikslaper
- Bijlage 4:   I-Ingabakerd

Auteur	Paraaf	Goedkeuring	Paraaf	Autorisatie	Paraaf	Datum geldigheidsverklaring
Nathalie Bloem <i>Manager Algemene Zaken</i>		Nathalie Bloem <i>Manager Algemene Zaken Manon de Kievit Manager Operationele Zaken</i>		Stefanie Verrijp <i>Directeur</i>		

HANDBOEK KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEEM 	Revisie	8
	Pagina	4 van 7
Protocol: P2 Wiegendoodpreventie		

Bijlage 1 :

Samenvatting preventieve maatregelen ter voorkoming van wiegendood:

Blijf altijd alert en let in het bijzonder op de onderstaande punten

- Leg een baby nooit op de buik te slapen, ook niet één keertje.
- Let op de risico's van knuffels.
- Hang bij uitzonderingen (verklaring vereist) een bordje met een B aan het bedje.
- Controleer steeds alle kinderen als je er één naar bed brengt. **Ga minimaal eens per half uur even alle kinderen checken.**
- Zet de babyfoon aan als je niet op de groep bent.
- Ventileer de slaapkamer regelmatig en zorg dat het er niet te warm is.
- Maak het bedje kort op en gebruik geen dekbed.
- Rook nooit in het gebouw.

HANDELEN IN GEVAL VAN CALAMITEIT

- Blijf kalm.
- Prikkel de baby (zonder krachtig te schudden!).
- Roep de hulp in van collega's.
- Bel direct 112.
- Pas bij niet reageren op prikkelen reanimatie en mond – op mond/neus beademing toe.
- **Laat de unitmanager en directie waarschuwen.**
- Maak notities.

Aanbevolen wordt om in geval van plotseling en onverwacht overlijden daarvan tevens melding te maken bij de Landelijke Werkgroep Wiegendood via het speciale meldnummer:

06-51293788

Deze werkgroep en de stichting kunnen tevens behulpzaam zijn bij de nazorg.

Auteur	Paraaf	Goedkeuring	Paraaf	Autorisatie	Paraaf	Datum geldigheidsverklaring
Nathalie Bloem <i>Manager Algemene Zaken</i>		Nathalie Bloem <i>Manager Algemene Zaken Manon de Kievit Manager Operationele Zaken</i>		Stefanie Verrijp <i>Directeur</i>		

HANDBOEK KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEEM 	Revisie 8
	Pagina 5 van 7
Protocol: P2 Wiegendoodpreventie	

Bijlage 2 :

Naam Kind : .....

Datum : .....

Groep : .....

Kivido BV hanteert voor baby's de rugligging als slaaphouding.

Indien u daarvan af wilt wijken dient u dit middels dit formulier conform ons protocol "WIEGENDOODPREVENTIE" schriftelijk te bevestigen :

- Wij verklaren hierbij, dat wij de pedagogisch medewerkers van de babygroep, verzocht hebben ons kind op de buik- of zijligging te laten slapen.
- Wij verklaren hierbij, dat wij de pedagogisch medewerkers van de babygroep toestemming hebben gegeven, om ons kind in de buikligging te laten slapen als hij/zij zichzelf op de buik gedraaid heeft.
- Wij verklaren hierbij, dat wij de pedagogisch medewerkers hebben verzocht ons kind in te bakeren. De te volgen procedure hebben wij besproken met de pedagogisch medewerkers.

Met opmerkingen [NB3]: Ook voor verticaal

Met opmerkingen [NB4]: Ook voor verticaal

Wij zijn ons ervan bewust, dat wij als ouders de eindverantwoordelijkheid dragen voor de eventuele gevolgen.

Ouders / verzorgers : (naam).....(handtekening).....

Wij zijn door de ouders verzocht / Wij hebben toestemming van de ouders verkregen om:

- Het kind op de buik- of zijligging te laten slapen.
- Het kind op de buik- of zijligging te laten slapen als hij/zij zichzelf op de buik gedraaid heeft.
- Het kind in te bakeren volgens de besproken procedure.

Unitmanager Kinderdagverblijf : (naam).....(handtekening).....

Auteur	Paraaf	Goedkeuring	Paraaf	Autorisatie	Paraaf	Datum geldigheidsverklaring
Nathalie Bloem Manager Algemene Zaken		Nathalie Bloem Manager Algemene Zaken Manon de Kievit Manager Operationele Zaken		Stefanie Verrijp Directeur		

HANDBOEK KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEEM 	Revisie	8
	Pagina	6 van 7
Protocol: P2 Wiegendoodpreventie		

Bijlage 3 :

B

Buikslaper

Auteur	Paraaf	Goedkeuring	Paraaf	Autorisatie	Paraaf	Datum geldigheidsverklaring
Nathalie Bloem <i>Manager Algemene Zaken</i>		Nathalie Bloem <i>Manager Algemene Zaken Manon de Kievit Manager Operationele Zaken</i>		Stefanie Verrijp <i>Directeur</i>		

HANDBOEK KWALITEITSMANAGEMENTSYSTEEM 	Revisie	8
	Pagina	7 van 7
Protocol: P2 Wiegendoodpreventie		

Bijlage 4 :

Ingebakerd

Auteur	Paraaf	Goedkeuring	Paraaf	Autorisatie	Paraaf	Datum geldigheidsverklaring
Nathalie Bloem <i>Manager Algemene Zaken</i>		Nathalie Bloem <i>Manager Algemene Zaken Manon de Kievit Manager Operationele Zaken</i>		Stefanie Verrijp <i>Directeur</i>		